

Warszawa, 09-11-2022 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

VII.7033.113.2022.AMB

Pan
Przemysław Czarnek
Minister Edukacji i Nauki
Ministerstwo Edukacji i Nauki
ePUAP

Szanowny Panie Ministrze,

do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają skargi dotyczące umarzania prowadzonych w I instancji postępowań habilitacyjnych i postępowań o nadanie tytułu profesora niezakończonych do dnia 31 grudnia 2022 r. oraz zamykania przewodów doktorskich niezakończonych do dnia 31 grudnia 2023 r., które to postępowania i przewody zostały wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574 ze zm.).

Takie rozwiązanie przewidziane jest w art. 179 ust. 4 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669 ze zm.; dalej też jako: Przepisy wprowadzające). Pierwotnie wspomniany przepis przewidywał umorzenie postępowań i zamknięcie przewodów niezakończonych do dnia 31 grudnia 2021 r. W wyniku kolejnych nowelizacji ten termin był zmieniany, by ostatecznie przewidzieć odmienny termin umorzenia postępowań i zamknięcia przewodów. Sprecyzowano także, iż wspomniana regulacja znajdzie zastosowanie jedynie w przypadku postępowań prowadzonych w I instancji.

Dostrzegając, że Ministerstwo Edukacji i Nauki nie pozostawało obojętne na postulaty środowiska naukowego i wydłużało wskazane wyżej terminy, pragnę

poinformować, że do Rzecznika Praw Obywatelskich wciąż wpływają wnioski i prośby dotyczące przedmiotowego rozwiązania.

Wnioskodawcy wskazują, że w związku z pandemią możliwość prowadzenia badań naukowych była bardzo ograniczona i wpłynęła na znaczne wydłużenie pracy naukowej. W szczególnie trudnej sytuacji są doktoranci, którzy zaczęli studia doktoranckie i wszczęli przewody doktorskie w roku akademickim 2018/2019, a w przypadku których znaczny czas studiów przypadł na czas pandemii. Doktoranci ci, z uwagi na art. 179 ust. 4 przepisów wprowadzających, będą mogli skorzystać z przedłużenia studiów jedynie o rok (dodatkowo ewentualnie o kolejne trzy miesiące – od października do grudnia 2023 r.), zaś ich koledzy, którzy rozpoczęli studia doktoranckie wcześniej zazwyczaj mogli korzystać z takiego przedłużenia wielokrotnie.

Skarżący wskazują także na przewlekłość postępowań awansowych, w tym tych toczących się w I instancji, związaną także nierzadko z błędami proceduralnymi popełnianymi przez właściwe organy. W tej sytuacji wydłużenie postępowania czy przewodu następuje z przyczyn niezależnych do kandydata do stopnia czy tytułu, a niestety to właśnie kandydat ma ponosić negatywne konsekwencje tego stanu rzeczy.

Ponadto kandydaci za niezrozumiałe uznają niepowiązanie obowiązku zamykania przewodów i umarzania postępowań z ich etapem. W szczególności za nieuzasadniony przyjmują obowiązek zamykania przewodów i umorzenia postępowań na ich końcowym etapie, tj. np. po publicznej obronie rozprawy doktorskiej, a przed nadaniem stopnia.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.), zwracam się z uprzejmą prośbą o rozważenie podjęcia zmian prawnych wychodzących naprzeciw zgłaszanym wnioskom, przedstawienie stanowiska w sprawie, a także wskazanie, czy podobne skargi wpływają także do Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Z wyrazami poważania

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

- 1. Pan prof. dr hab. Grzegorz Węgrzyn
Przewodniczący Rady Doskonałości Naukowej**
- 2. Pan mgr inż. Jarosław Olszewski
Przewodniczący Krajowej Reprezentacji Doktorantów**